1850. No. 69.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 27 AUGUSTUS.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de setting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 23 Augustus 1850, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . ƒ 9,20.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . - 166,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . - 166,00.

Leeuwarden, *De Commissaris des Konings in de provincie Friesland*,
den 24 Augustus 1850. VAN PANHUIJS.

Aan de belangstellenden wordt kennis gegeven, dat de Stembiljetten, ter benoeming van twee Leden, voor de Tweede Kamer, op Woensdag den 28 dezer ten 9 ure, zullen worden geopend, indien de Stembussen uit de Onderkiesdistricten in tijds zullen zijn ontvangen.

Leeuwarden, *De Voorzitter van den Gemeente-Raad*
den 26 Augustus 1850. *te Leeuwarden.*
VAN BOELENS.

PARIJS, den 21 Augustus.

De nadere berigten van het verblijf van den President der Republiek te Besancon, doen zien, dat hij er niet met zooveel geestdrift ontvangen is, als de ministeriële bladen gisteren het deden voorkomen, en dat de kreet *leve de Republiek!* er het meest gehoord werd.

Ook blijkt uit die berigten dat te Besancon een voorval van bedenkelijken aard de overigens goede ontvangst gestoord heeft. Er werden namelijk aldaar, ter eere van den President, twee bals gegeven; het eene was vooral bestemd voor de lagere standen; hierheen ging de President het eerst; maar hij werd er plotseling door verscheiden honderden personen, onder vijandige kreten en dreigende gebaren, omringd, ingesloten en gedrongen, derwijze dat de generaal *Castellane*, de bevelhebber der gewapende magt in die streken, den degen heeft moeten trekken, om den President te verdedigen, en dat hij met groote moeite uit het gedrang geraakt is.

Een der ministeriële bladen verhaalt het gebeurde aldus: »De volksmenners en de bevolking van een voorstad van Besancon, grootendeels bestaande uit Zwitsers, die zich uitsluitend bezighouden met horologiemakerswerk, en die de overdrevenste beginsels zijn toegedaan, hadden afgesproken zich op het bal te vereenigen; geruchten van eene zamenzwering en van een aanslag op het leven des Presidents kwamen in omloop; zelfs snelde een policiecommissaris, geheel ontsteld, naar den President toe, terwijl deze zich naar het bal begaf, en maakte hem bekend met de algemeen verspreidde geruchten. De Prins, met zijne gewone kalmte en vastberadenheid, hoorde hem glimlagchend aan, en zeide niet te willen gelooven dat er lieden waren die hem naar het leven stonden, dat hij in allen gevalle zich aan de Voorzienigheid overgaf; en hij trad de balzaal binnen. Daar geraakte hij, en zijn gevolg, in het gedrang zoozeer dat een zijner aides-de-camp, naar men verzekert, kneuzingen bekwam, en dat den brigade generaal de broek gescheurd werd. Bij het verlaten der balzaal gebeurde hetzelfde weder, en de President met zijn gevolg hadden letterlijk groote moeite om zich een uitgang te banen. De kreet *leve de Republiek*, en zelfs *leve de democratische en sociale Republiek* werden op zeer vijandige wijze genit door een groep lieden van verdacht voorkomen, bijna alle vreemdelingen te Besancon. Negen van hen zijn gevat door de gendarmes en door een policiecommissaris die alleen en zonder bijstand, kloekmoedig zes derzelve, achtereen, gegrepen heeft. Dit voorval, voegt het blad er bij, en de heerschende kreet *leve de Republiek*, die te Besancon het meest gehoord werd, hebben echter geenszins zooveel te beduiden, als onze tegenstanders wel zullen willen doen gelooven. Te allen tijde was de eigenlijke bevolking van Besancon in het staatkundige onverschillig; de vreemde en zwervende bevolking en de wijk der Zwitsers zijn de eenigen, die, als de gelegenheid zich voordoet, zich doen hooren; en men weet wat allerwege de niet gezetene bevolking is.''

Hier te Parijs, liep heden zelfs het gerucht, dat er een moordaanslag op den President gepleegd was, maar dit gerucht is gelukkig ongegrond. Anderen zien in het voorval te Besancon het plan, om zich van den persoon des Presidents meester te maken en hem weg te voeren. Het waarschijnlijkste is, dat de zamenspanning — want blijkbaar was het een vooraf beraamde toeleg van een groot aantal personen — geen ander doel had dan den President een gevoelig blijk van vijandige gezindheid te geven. Ook dan nog is het een treurig blijk, wat de anarchistische partij nog durft doen.

Men verneemt thans dat ook in het Roode Kruis, het door de oproerigheden van 1848 en 1849 beruchtste gedeelte van Lyon, de President in het gedrang geraakt is, en een tijd lang door eene schare van duizenden, onder woest geschreeuw van leve de Republiek, leve de democratische en sociale Republiek, weg met de aristocraten, leve de Rooden! ingesloten en van de hem vergezellende overheidspersonen gescheiden werd. De President bleef bedaard, maar toch gaf hij, eens uit het gedrang geraakt, zijn voornemen op om in dat gedeelte der stad eenige werkplaatsen en scholen te bezigtigen.

FRANKFORT, den 20 Augustus.

Heden ochtend is het Vredes-Congres hier ter stede geopend. Er waren omtrent 4 á 500 leden aanwezig, en daaronder eenige Indianen in hunne nationale kleederdragt. Tot voorzitter is de heer *Jaup* verkozen. die eene redevoering gehouden heeft, waarin hij op het door deze vereeniging reeds verrigtte en den door haar nog verder te verrigten arbeid heeft gewezen, en den wensch heeft uitgedrukt, dat velen zich met de instellingen van dit Congres mogten vereenigen, vermits de openbare meening alles beheerscht, en allen ten laatste daarvoor moesten bukken. Nadat eenige bepalingen omtrent de orde der beraadslaging waren goedgekeurd, en voorlezing gedaan was van de punten, welke aan de overweging der vergadering zouden worden onderworpen, is de beraadslaging over het eerste punt, waarbij al de leden zich verbinden, om de grondstellingen der vereeniging op alle mogelijke wijzen te verbreiden, ook door het onderwijs der jeugd, geopend en, nadat de heeren: *Bennilt*, *Bonnet*, *de Cormenin*, *Gornit* en *E. de Girardin* daarover het wood gevoerd hadden, aangenomen.

Ook het tweede punt, waarbij het wenschelijk wordt voorgesteld, dat de Staten hunne onderlinge geschillen door scheidsregters zullen doen beslissen, is aangenomen, nadat ettelijke leden daarover het woord hadden gevoerd, onder anderen *R. Cobden*, die eene zeer toegejuichte redevoering heeft uitgesproken, en het als een gunstig voorteeken heeft aangemerkt, dat de generaal *Haynau* de zitting bijwoonde.

HAMBURG, den 18 Augustus.

In Sleeswijk klaagt men sterk over de strenge maatregelen der Deensche Commissarissen; niet alleen worden vele ambtenaren, regters, predikers en onderwijzers afgezet, maar alle weerbare manschappen worden voor het Deensche leger geprest en naar Fridericia en Fühnen gevoerd, en de opgelegde leveringen van vee en andere levensmiddelen zijn zeer drukkend. De verschansingen der Denen bij Sleeswijk en elders zijn zoo sterk, dat hunne zwakkere vijanden het roekeloos schijnen te achten hen aan te vallen, en eene gelijke vrees schijnt de Denen bij het gezigt der sterke positien der Sleeswijk-Holsteiners langs de Eider en Sorge bevangen te hebben. Deze laatsten steunen hoe langer hoe minder op de hulp der Duitsche diplomatie, die voor eene haar nadeelige interventie van Engeland, Frankrijk en Rusland beducht schijnt te zijn, terwijl de hulp der Duitsche bevolkingen, over het algemeen, ook veel te wenschen overlaat.

Men denkt te Altona dat weder onderhandelingen op het tapijt zijn; althans zoowel in het Deensche leger als bij het Stadhouderschap zijn Russische depêches [illegible] zoodat Rusland nu de bemiddeling ter hand schijnt genomen te hebben.

KEULEN, den 20 Augustus.

Het getal der Legitimisten, van allerlei rang en stand, welke zich te Wiesbaden vereenigen, neemt nog dagelijks toe, en de Graaf *van Chambord* ontvangt deze zijne aanhangers met een onvermoeid geduld, zoodat zijne audientien, van den vroegen morgen tot den laten avond, elkander bijna onafgebroken afwisselen. Geen onderscheid van klasse komt hierbij in aanmerking; de leden der oudste adellijke Fransche familien en de geringste arbeiders ontmoeten elkander in de salons des Vorsten, die ook zeer mild is in het voldoen aan aanzoeken om geldelijke ondersteuningen. Aan de komst der Grootvorstin weduwe van den grootvorst *Michiel*, te Wiesbaden, wordt een diplomatiek doel toegeschreven; zij zou met eene zending van keizer *Nicolaas* aan den Graaf *van Chambord* belast zijn.

BRUSSEL, den 23 Augustus.

Gisteren op den middag is het stoomjagt, aan boord van 't welk zich de Koningin van Groot-Brittannie bevond, in de haven van Ostende binnengekomen. — H. M. wordt vergezeld door Prins *Albert* en vier harer kinderen. — Koning *Leopold* bevond zich reeds destijds, met de burgerlijke en militaire overheden, op de landingsplaats terwijl al de aldaar liggende schepen hunne vlaggen lieten waaijen. Zoodra het schip aan den wal bevestigd was, is de Koning aan boord gegaan, om zijne bloedverwanten te begroeten. De Koningin en haar gevolg zouden het jagt verlaten, om in het koninklijk paleis het middagmaal te gebruiken en daarna weder naar boord terugkeeren, om aldaar te vernachten.

's GRAVENHAGE, den 24 Augustus.

Bij besluit van 22 Augustus jl., no. 1, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1°. met den 1 September aanstaande aan de staatsraden in buitengewone dienst mr. *F. van de Poll* en *W. F. L.* baron *Rengers* eervol ontslag te verleenen uit hunne betrekking van gouverneur respectivelijk der provincie Utrecht en Groningen, onder dankbetuiging voor de door hen gedurende vele jaren in die betrekkingen bewezen diensten, en

2°. te benoemen tot commissaris des Konings:
in de provincie Utrecht, mr. *S.* baron *van Heemstra*;
in de provincie Groningen, *L. G. A.* graaf *van Limburg Stirum*.

LEEUWARDEN, den 26 Augustus.

De groote Kerkeraad der Ned. Israël. Hoofd-Sijnagoge te dezer stede, heeft in hare vergadering van Zondag den 25 dezer, ingevolge Ministeriele circulaire, in dato den 14 Junij 1850, no. 12, § 3, uit haar midden benoemd tot gedelegeerde bij de te houdene vergadering te 's Gravenhage, den heer *J. B. Drielsma*, tijdelijk president bij voorn. gr. kerkeraad.

— Behalve de blijkens advertentien van kiezers uit de hoofdkiesdistricten *Dokkum* en *Heerenveen*, wegens de aldaar plaats gehad hebbende keuzen van candidaten voor het lidmaatschap van de Provinciale Staten in deze provincie, vernemen wij, dat in eene vergadering door Kiezers uit verschillende districten van het hoofdkiesdistrict *Sneek*, gehouden bij *Spannenburg*, te Tjerkgaast, op den 22 Augustus 1850, het gevoelen der meerderheid is geweest, om als candidaten voor de Provinciale Staten aan te bevelen de heeren: jhr. *P. B. J. Vegilin van Claerbergen*, te Joure; *Izaak Wouters*, te Sneek; jhr. *G. R. G. van Swinderen*, te Rijs; dr. *F. J. Witteveen*, te Lemmer; *L. P. Oppedijk*, te Woudsend; *W. O. Brunings*, te Sneek; mr. *B. S. Stienstra*, te Sneek; *W. Ringnalda*, te IJlst; *T. K. Tjebbes*, te Hindeloopen; *M. Kingma*, te Makkum. Ook zijn den 23 dezer te Heerenveen door Kiesgeregtigden uit het Hoofdkiesdistrict *Heerenveen*, als zoodanig gekozen de heeren: mr. *A. F. Jongstra*, te Heerenveen; *J. B. Wouters*, te Oudeschoot; *J. G. van Blom*, te Dragten; mr. *F. S. Reiding*, te Dragten; *D. D. Breuning*, te Wolvega; *T. Andringa van Hijlckama*, te Oldeberkoop; jhr. mr. *F. H. van Beijma thoe Kingma*, te Heerenveen, en *J. S. Bokma*, te Akkrum.

— In het jaar 1846 werd door de Sijnode der Nederlandsche Hervormde Kerk, de som van ƒ 400 den vorigen predikant der hervormde gemeente van Surhuisterveen, toegestaan, tot het bouwen van een locaal voor te houdene godsdienstoefeningen op de *heide*. Kerkeraad en kerkvoogden met hun' tegenwoordigen leeraar, voor zoo weinige gelden, geene mogelijkheid ziende om voor eene bevolking van zes honderd zielen, een tot dat einde eenigzins doelmatig gebouw te erlangen, wendden zich in 1848 tot bovengenoemde Sijnode, ter bekoming van nog ƒ 2000, met dat gunstig gevolg, dat dezer dagen door dat hooge kerkbestuur berigt werd, dat uit het fonds voor noodlijdende kerken en personen, voor dit jaar de som van ƒ 1000 zou worden toegelegd en daarbij de hoop te kennen gegeven dat in 1851 gelijke som van ƒ 1000 zou kunnen worden toegestaan.

— Bij besluit van den 19 dezer heeft Z. M. goedgevonden het tarief van begraveniskosten, vastgesteld door den raad dezer stad den 6 November 1845 en goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 5 Maart 1847, no. 95, te schorsen, tot dat dit tarief door den raad in den zin van het Koninklijk besluit van 22 December 1848 (*Staatsblad* no. 93) zal zijn gewijzigd en aan de Koninklijke goedkeuring onderworpen.

— Bij besluit van den 20 Augustus jl., no. 31, heeft Zijne Majesteit goedgevonden te benoemen, tot dijksvolmagt van den Bildtpolder den heer *J. P. Hoogland*, ten gevolge van expireren van tweejarige dienst.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 18 dezer, zijn de navolgende adelborsten van het Koninklijk Instituut voor de marine te Medemblik benoemd tot adelborsten van de 1ste klasse bij de Nederlandsche marine, als: *F. E. van der Meulen*; jhr. *H. O. Wichers*; jhr. *A. C. van Haeften*; *K. C. Bunnik*; jhr. ridder *H. A. van Rappard*; *M. J. Bijleveld*; *H. Hovy*; jhr. *A. J. M. de Maere*; *K. W. F. Baart de la Faille*; *W. H. F. van Oordt*; *W. F. van der Burg*; *F. H. T. Troester*; *H. C. M. E. Habets*; *H. K. Koning*; *P. J. D. Breukelman*; *C. A. A. Amand*; *H. L. Jolly*; *W. F. de Bruyn Kops*; *G. J. de Joncheere* en *J. D. J. van der Hegge Spies*; en tot adspirant ingenieur bij de marine *A. J. H. Beeloo*.

— De minister van finantien heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt dat, volgens een bij dit departement ontvangen berigt, de dienst der paketbooten tusschen Engeland en de West-Indien, te rekenen van den 1 dezer maand, op den navolgenden voet is ingerigt geworden: 1°, de voor de West-Indien bestemde brievenmalen vertrekken uit Londen op den 2den en 17den van elke maand, ten ware een van die dagen op een Zondag invalt, als wanneer de verzending op den 1sten of op den 18den geschiedt; 2°, de brieven naar de Havannah, Honduras, Nassau en Jacmel worden alle verzonden met de brievenmaal van den 17den, die naar Vera-Cruz en Tampico met die van den 2den der maand; 3°, voor alle andere plaatsen behoorende tot de zoogenaamde West-Indien geschiedt de verzending met de beide gelegenheden, dat is tweemaal in de maand; 4°, de brieven, bestemd voor de Westkust van Zuid-Amerika, vertrekken uit Engeland tweemaal in de maand, doch niet verder dan tot Panama. Van daar geschiedt de expéditie naar de verdere plaatsen van bestemming slechts éens in de maand, en wel in verband met de aankomst der paketboot welke uit Engeland den 17den der maand vertrekt; 5°. de West-Indische paketbooten belasten zich niet meer met de brieven voor Madera, Bermuda of Mobile. De brieven naar Madera vertrekken uit Engeland met de paketboot van Falmouth naar Brazilië den 6den van elke maand, en die naar Bermuda worden verzonden over Halifax, en die naar Mobile over New-York of Boston, beide met de paketbooten op Noord-Amerika; 6°. de havens van St. Jago de Cuba, la Guayra en Puerto Cabello worden niet meer door de West-Indische paketbooten aangedaan. Alle de brieven voor Cuba worden geëxpedieerd op Havannah, en die voor Venezuela worden afgegeven op St. Thomas, van waar dezelve namens het

gouvernement van Venezuela worden afgehaald. Overigens wordt nog ten overvloede aangemerkt, dat de brieven voor alle de bovengemelde plaatsen van bestemming uit dit Rijk met den gewonen post op Engeland, hetzij over Rotterdam, hetzij over Ostende kunnen worden verzonden, tegen betaling van het frankeergeld, hetwelk in ieder geval verschuldigd is.

— Bij resolutie van den 16 dezer, is door het Departement van Binnenlandsche Zaken aan den heer *Steven van Delden*, Albertuszoon, particulier, wonende te Deventer, onder zekere voorwaarden, concessie tot wederopzeggens toe verleend tot het aanleggen eener geregelde stoombootdienst tusschen Rotterdam en Deventer, varende over den Rijn en IJssel, en bij laag water over de Waal, tot vervoer van personen en goederen, zoodanig evenwel, dat de vervoer van vrachtgoederen uitsluitend zal plaats vinden tusschen Rotterdam en Deventer, doch de vervoer van passagiers op alle tusschenliggende plaatsen, met welke dienst echter niet mag worden aangevangen, dan nadat een reglement omtrent de wijze van hare uitoefening en het daartoe betrekkelijk tarief door genoemd Departement zullen zijn vastgesteld.

— Dezer dagen is van wege het Departement tot de zaken van de Hervormde Eeredienst enz. aan den heer *J. Waterman*, te Arnhem, wederom toegewezen de groote medaille van verdiensten, ingesteld bij koninklijk besluit van den 17 October 1827, no. 184, als vervaardiger van onderscheiden in de Nederduitsche taal geschreven leerredenen en belangrijke werken ten dienste der scholen, welke die bekrooning waardig geacht zijn.

— Sedert eenige dagen worden de domeingoederen in en omstreeks Apeldoorn, van wege het ministerie van finantien opgenomen, waaruit men zou opmaken dat eene veiling derzelve op handen is. Echter worden het Soerensche Bosch, het Uddeler Meer met den bouwhof en het Asseltsche Bosch met den bouwhof, niet opgenomen.

— In den op den 23 dezer gehouden verkoop van planten en gewassen, toebehoord hebbende aan wijlen Z. M. *Willem II*, was de hoogste koop *f* 128, zijnde eene Rhododendron, de heerlijkste van al de gewassen van dat soort in Europa. Anders is er boven de *f* 100 geen koop gedaan; de meeste planten werden beneden de *f* 20 gekocht.

— Naar men verneemt, hebben de schilderijen der galerij van wijlen Z. M. Koning *Willem II*, bij de plaats gehad hebbende verkooping, opgebragt *f* 1,105,465; de beelden *f* 24,575; de teekeningen *f* 92,183; te zamen *f* 1,222,223.

— Den 22 dezer is te Amsterdam de schoone en rijke verzameling van schilderijen verkocht, door de heeren *P. J.* en *B. van der Meulen*, te Koblentz nagelaten. De hoogste prijzen hebben gegolden: *Eene weide met vee*, door *N. Berchem*, *f* 2410; *de Papegaai*, door *G. Dou*, *f* 1900; *een Binnenhuis*, door *P. de Hooghe*, *f* 1750; *eene weide met vee*, door *J. Kobell*, *f* 2650; *een bergachtig landschap*, door *B. C. Koekkoek*, *f* 2470; *een landschap*, door *Moucheron* en *A. van de Velde*, *f* 2610; *een zeestuk*, door *J. C. Schotel*, *f* 2920; en *de ingebeelde zieke*, door *J. Steen*, *f* 1875. De geheele opbrengst was *f* 83,441.

— Den 20 dezer is de jaarlijksche vergadering van de afgevaardigden der Waalsche kerken in Nederland te 's Hertogenbosch gesloten, na den 15den met eene openingsrede van den wel-eerwaarden zeer geleerden heer *Gerlach*, predikant te Middelburg, geopend te zijn. Deze vergaderingen, ten doel hebbende beraadslagingen over de geestelijke en stoffelijke belangen der Waalsche-kerk, hebben zich onder de wijze leiding van den wel-eerwaarden zeer geleerden heer *Kronenberg*, predikant te Arnhem, door denzelfden goeden geest, als die der vorige jaren gekenmerkt. Bovengezegde vergaderingen, bij beurte in elke stad gehouden wordende, zijn sedert 18 jaren niet voor 's Hertogenbosch belegd geweest.

— Van den Helder wordt van den 21 Augustus gemeld, dat dien morgen omstreeks 6 ure, Zr. Ms. fregat *Prins Hendrik der Nederlanden*, kapt. ter zee jhr. *van Karnebeek*, uit de haven van het Nieuwe Diep naar de reede is gezeild; genoemd schip in Junij in dienst gesteld, is thans gereed, om zijne bestemming eerstdaags te kunnen volbrengen. Men kan niet nalaten, het fraaije tuig van het fregat te roemen, hetwelk den ekwipagemeester, die het heeft doen vervaardigen, alle eer aandoet. Op den middag kwam ook uit zee ter reede Zr. Ms. korvet *Sumatra*, kapt. luit. ter zee *'t Hooft*, en begroette de schout-bij-nachtsvlag met 13 schoten, welk saluut onmiddellijk door den *Prins Hendrik* werd beantwoord. Beide schepen zijn naar het stelsel van den Engelschen kapt. ter zee *Symonds* gebouwd. Ook kwam dien dag binnen het stoomschip *Suriname*, luit. ter zee 1ste kl. *G. Fabius*, komende uit de Noord Zee, laatst van Hellevoetsluis.

— Dingsdag jl. deed de inspecteur van den waterstaat, de heer *Greve*, de deuren der groote of mallegatsluis te Gouda, door middel van een duiker, inspecteren. Nadat de nedergelaten persoon, blijkens de teekenen die men aan het water kon bespeuren, reeds een weinig in den omtrek der sluisdeuren geloopen en geruimen tijd onder water doorgebragt had, verwonderde men zich die teekenen van beweging niet meer waar te nemen, evenmin als eenig door hem te geven sein. Toen ook de tot hem gerigte seinen onbeantwoord bleven, werd order tot ophijsching gegeven, en de man levenloos boven water gehaald. Men vermoedt dat eenig toeval aan zijn leven een eind gemaakt heeft, althans aan den toestel schijnt niets ontbroken te hebben, en de staat van het lijk doet denken aan eene ligchamelijke ongesteldheid, geheel afgescheiden van het verblijf onder water. De overledene woonde te Hellevoetsluis; hij laat eene weduwe na, zonder kinderen, die in hem een braven echtgenoot verliest.

— Naar men verneemt, verkeeren de Goudsche pijpenfabrieken tegenwoordig bijzonder in bloei, hetgeen bij het aanzienlijk minder gebruik der pijp, ten gevolge van het bijna algemeen rooken van sigaren, wel opmerking verdient, en is toe te schrijven aan de bij uitstek groote bestellingen, die genoemde fabrieken uit Noord-Amerika ontvangen. Om welke reden dan ook die bloei plaats vindt, het is altijd een verblijdend verschijnsel, vaderlandsche fabrieken haren ouden roem met voordeel te zien handhaven.

— Uit Druten wordt van den 21 Augustus ll. gemeld: Binnen eenige dagen is het water in de Maas zoo hoog gestegen, dat een groot gedeelte der onder Apeltern en verder aan de Maas gelegene uiterwaarden is geïnundeerd, waardoor vele menschen genoodzaakt zijn geworden hun vee op stal te halen. Verscheidene akkers met gerst en haver op de uiterwaarden zijn geheel overstroomd, en de binnendijks gelegene landen werden reeds erg door de kwel geteisterd, zoodat verscheidene perceelen aardappelen en andere producten zijn onder water geloopen, en men vreest, dat bij een aanhoudenden was honderden bunders met korengewas door het kwelwater zullen bedorven worden. Men spreekt zelfs, dat er gevaar zoude bestaan dat de zoogenaamde Beersche Maas zal omloopen, hetgeen eene groote schade zou veroorzaken.

Men schrijft dezen schielijken was aan de groote massa gevallen regen toe.

— Het plan schijnt te bestaan, om in dit Rijk eene vereeniging te vormen van personen, die eenigen tijd in Indie gewoond, of van Indische aangelegenheden meer bijzondere studie gemaakt hebben, en alzoo geacht kunnen worden daarover een gegrond oordeel te kunnen vellen. Het doel dier vereeniging moet hoofdzakelijk zijn, om de natie en de volksvertegenwoordiging voor te lichten bij de belangrijke onderwerpen, Indie betreffende, welke weldra behandeld zullen worden. Personen van elke politieke rigting zullen daarbij toegelaten worden, en de meest mogelijke publiciteit zal aan al wat er verhandeld of verrigt wordt, gegeven worden.

— De verwikkelingen tusschen het Nederlandsch-Indische gouvernement en eenige suikerfabrijkanten in de residentie Tagal beginnen hoe langer hoe moeijelijker te worden. De resident van Tagal schijnt daartoe aanleiding te geven, maar vooral ook in het stelsel van heerediensten en gedwongen arbeid moet de oorzaak gezocht worden. Men meldt nu van Batavia, als een zeker berigt, dat de fabrijk Pangka, toebehoorende aan den heer *van Vloten*, dit jaar niet zal werken, omdat het gouvernement geene koeli's wil leveren voor de karrevoeders, iets waartoe het bij contract verpligt zou zijn. Het gouvernement zou nu beginnen te procederen, te einde de ontbinding van het contract te verkrijgen. Ondertusschen staat het rijpe riet te velde, zonder geoogst te worden. Waarschijnlijk zal het in publieke veiling worden verkocht. De som, waarover deze kwestie loopt, moet, naar men verzekert, anderhalf milioen bedragen.

— De *Staats-Courant* geeft mededeeling van eene wijziging in het Zweedsche tarief der in- en uitgaande regten, welke met 1 September e. k. in werking komt: volgens dezelve zijn de invoerregten op gehekelde en ongehekelde hennep, op nieuw touwwerk, op lijnwaden van vlas en hennep, zeildoek en tentlinnen verlaagd, alsmede, ten voordeele der fabrijkanten van zeildoek uit vlas, het regt op gehekeld en ongehekeld vlas, doch voor niet meer dan voor de behoeften dier fabrijkanten benoodigd is.

Tevens is bepaald, dat de teruggave der regten bij den uitvoer van pakdoek uit hennep vervaardigd, mitsgaders van zeildoek, na ultimo December eerstkomende niet meer zal worden verleend. De bovenstaande bepalingen hebben uitsluitend ten doel, om de uitrusting der schepen in Zweden te bevorderen. Tot dusverre werden de benoodigdheden tot het scheepswant en tot optuiging veelal uit Engeland ontboden.

SNEEK, den 24 Augustus.

Ter vervulling der bestaande vacature, heeft de kerkeraad der Hervormde Gemeente alhier, gisteren avond uit een daartoe gemaakt gros, het navolgende twaalftal van predikanten gevormd, in alphabetische orde gesteld:

DD. *A. B. le Coultre*, te Steenwijkerwold; *D. G. Escher*, th. dr. te Wageningen; *P. R. Hugenholtz*, te Geervliet; *A. Niermeijer*, te 's Heer Arendskerke; *B. ter Haar Romany*, te Eemnes binnendijks; *W. Scheffer*, te Amstelveen; *W. J. O. Sluiter*, te Zalk; *J. A. Timmerman*, te Engelen; *D. H. H. Tijssen*, th. dr. te Harich; *G. J. Vinke*, th. dr. te Beest; *H. C. Voorhoeven*, te Leerdam en *H. de Vries*, te Oudewater.

Beneficiaal-Boeken van Friesland;

opgemaakt ter voldoening aan het Bevel, gegeven door de Vrouwe Gouvernante, MARIA *van Hongarijen*, te Brussel, den 25 Augustus 1542; uitgevaardigd, in name van Keizer KAREL V, door het Hof van Friesland, te Leeuwarden, den 8 November 1542; vernieuwd door de Landvoogdesse te Brussel, den 28 Mei 1543, en door het Hof herhaald en aangedrongen, te Leeuwarden, den 1 November 1543 — Uitgegeven op last van het Provinciaal Bestuur van Friesland. Te Leeuwarden, bij G. T. N. Suringar, 1850, in een folio-boekdeel, de gewone exemplaren voor *f* 7,50; die op groot papier voor *f* 9.

In de eerste helft der XVI eeuw waren in Friesland van tijd tot tijd eenige der geestelijke goederen in het bezit van wereldlijke personen gekomen, die daarvan de opbrengsten genoten, geheel strijdig met de oorspronkelijke bestemming. Verschillende Priesters verzuimden aan keizer KAREL V de verpligte belofte af te leggen en zich van Brieven van presentatie of placet te voorzien. Er waren Geestelijken, die uit hoofde hunner jongheid, onbekwaamheid of uit andere oorzaken onbevoegd geacht werden het pastoorsambt te bekleeden, en nog een grooter aantal was er, die op hunne standplaatsen niet resideerden. Daarenboven bleven vele vacante bedieningen in de pastorien en vicariaten, met den algemeenen naam van *Beneficiën* bestempeld, onvervuld, terwijl soms drie beneficiën door éénen Priester of Pastoor werden waargenomen. Dit alles was in strijd met de vroegere Landsverordeningen. Daartegen waren wel nu en dan Plakkaten en Ordonnantien uitgevaardigd, doch niet onderhouden en nageleefd. Die onregtmatige bedeeling der geestelijke ambten en goederen, van welke laatsten het bestaan en de opbrengsten reeds waren verloren gegaan; die schending van oude gebruiken en instellingen; die overtreding van 's Lands wetten en verordeningen hadden natuurlijk verwaarloozing van godsdienst, wanorde en willekeur ten gevolge. Alzoo werd het door den Keizer beschouwd en betiteld. Zijne zuster, de vrouwe Gouvernante, MARIA *van Hongarijen*, ontwarende dat al de genomene maatregelen ontoereikende waren tot wering van het misbruik, zond op den 25 Augustus 1542 een Bevel aan het Hof van Friesland, waarbij onder anderen gevorderd werd dat alle Kerkvoogden, Pastoors, Vicarissen en andere, hebbende beneficien, in handen van den Grietman of Stedelijken Magistraat zouden overbrengen schriftelijke opgaven van de grootte, limieten en jaarlijksche opbrengsten der onroerende goederen en renten tot de kerken of beneficien behoorende, welke opgaven vervolgens door den Grietman moesten ingezonden worden aan het Hof, hetwelk daarvan een Register houden en in de Kanselarij bewaren moest.

Een aantal Pastoors, Vicarissen en andere Geestelijken met de Kerkvoogden gesterkt en bijgestaan door de Grietslieden doleerden om verschillende redenen tegen dit Bevel, en vele maatregelen werden genomen om van de gevorderde opgaven bevrijd te blijven. Dit gaf zelfs aanleiding dat de Staten van Friesland tot de Landvoogdesse zich voegden, om ontslagen te worden van de uitvoering harer Ordonnantie op de Geestelijke goederen. Het Bevel werd echter hernieuwd en door het Hof ten uitvoer gelegd, tegen allen, die daaraan nog niet voldaan hadden. Nu werd gehoorzaamd en de gevorderde opgaven ingezonden. Een aantal plaatsen echter ontbreken in de Registers, waarvan het onzeker is of zij geweigerd hebben, of nalatig zijn gebleven, dan of die opgaven door den tijd zijn verloren gegaan.

Aldus zijn ontstaan en tot stand gekomen die Registers, ook Inventarissen en Specificatien genoemd, bevattende de grootte, naastlegers en jaarlijksche waarde der goederen en het beloop der renten enz., behoorende aan de Kerken, Pastoriën, Vicariën, Kosteriën, Prebenden en andere wereldlijk-geestelijke instellingen, in Friesland gelegen en aanwezig. Later heeft men deze *Registers* met den naam van BENEFICIAAL BOEKEN bestempeld.

Van deze Registers werden, ingevolge het Bevel der Landvoogdesse, afschriften gemaakt om bewaard te blijven in de Kanselarij van den Hove, welke nog voorhanden zijn. De oorspronkelijke opgaven werden vermoedelijk overgebragt in de Kamer van Rekeninge in 's Hage, even als dit geschied is met de Floreen-Cohieren der Provincie, in den beginne der XVI eeuw opgemaakt, waarvan nog wat aangaat het kwartier Oostergoo, eene geauthentiseerde Kopij in 't Provinciaal Archief berust. Geen dier Origineele Registers is echter meer in 's Rijks Archief te vinden.

Toen de Baron THOE SCHWARTZENBERG EN HOHENLANSBERG, Grietman van Hennaldumadeel en lid der Gedeputeerde Staten van Friesland, bij Staats-Resolutie van den 31 Augustus 1764, was gemagtigd, tot het doen drukken van een Groot Plakkaat- en Charterboek van Friesland, en daarvan twee deelen het licht zagen, vormde hij het plan om de Beneficiaal-Boeken in het derde deel op te nemen. De twee kwartieren Oostergoo en Westergoo waren reeds gedrukt, doch om ons onbekende redenen is de uitgaaf daarvan gestaakt en zijn de afgedrukte exemplaren ter Secretarie van Heeren Gedeputeerden nedergelegd.

Bij de tegenwoordige organisatie van het Provinciaal Archief was op dit punt ook mijne aandacht gevestigd en, op mijne voordragt, werd tot eene volledige uitgave van de Beneficiaal-Boeken besloten, die thans gereed is. — Bij de Registers der reeds gedrukte kwartieren Oostergoo en Westergoo met de Steden, werd nu het kwartier van de Zevenwouden gevoegd, zijnde afgedrukt naar het Handschrift van het Hof. Het geheel is op nieuw gecollationeerd en vergeleken met de authentieke kopij van het Provinciaal Archief. Daarna achtte ik het noodig en nuttig tot inleiding een geschiedkundig overzigt van de geestelijke-kloster- of kerkgoederen te geven, van de maatregelen door den Keizer vroeger en door de Landvoogdesse destijds genomen met derzelver oorzaken en gevolgen. Tevens heb ik eene naauwkeurige beschrijving van de verschillende Handschriften en van al hetgeen mij ter opheldering en tot goed verstand der zake belangrijk voorkwam er bijgevoegd. Als bijlagen tot die Inleiding volgen de Plakkaten, Ordonnantien en andere Acten, welke tot de geschiedenis der Beneficiaal-Boeken in onmiddelijk verband staan, zoo wel gemakshalve, als bijzonder in het belang van hen, die zich dit werk aanschaffende geen Charterboek van Friesland mogten bezitten. Achter het werk zelf vindt men eene breedvoerige Lijst van verbeteringen en Bijvoegsels, met een Register.

De belangrijkheid en het nut dezer geschriften voor de geschiedenis, als oude oorkonden, heb ik in mijne Inleiding aangewezen en het practisch nut daarvan betoogd. Want die boeken bevatten een schat van allerbelangrijkste bijzonderheden over den toenmaligen staat van den Landbouw, de plaatselijke gesteldheid, de taal van het gewest en meerder; alsmede zijn zij dienstig tot de zamenstelling van topografische en andere stukken; bij de regtsgedingen en handelingen over kerkelijke aangelegenheden; bij de vervaardiging van den nieuwen Atlas van Friesland, op last der Heeren Staten wordende uitgegeven; terwijl het werk thans zijne oorspronkelijke bestemming erlangt en de waarde van het Friesch Charterboek verhoogt.

Zoo ver de voorhanden zijnde exemplaren kunnen reiken worden zij aangeboden voor een zeer geringen prijs, in aanmerking genomen dat, wanneer van tijd tot tijd een exemplaar der in 1770 afgedrukte Beneficiaal-Boeken van Oostergoo en Westergoo voorkwam, daarvoor vijf en twintig gulden en meer werd besteed, waardoor ook de belangstelling in en de belangrijkheid van Registers is gebleken.

J. VAN LE[illegible]

Sleeswijck Holsteinsche Kwestie.

Tot beter verstand van de redenen welke geleid hebben tot den bloedigen oorlog, welke thans met nieuwe woede tusschen Denemarken en de hertogdommen is uitgebroken, deelt de *Amsterdamsche Courant* de volgende korte bijzonderheden mede:

De Sleeswijck-Holsteinsche kwestie bestaat uit twee hoofdpunten. Het eerste, betreffende het tegenwoordig bezit van Sleeswijck, is door het Berlijnsche vredes-verdrag van 2 Julij, althans door de diplomatie, uitgemaakt. Het tweede de erf-opvolging in de Deensche monarchie, is het voorname onderwerp van het voor eenige dagen te Londen geteekende protocol.

De mogendheden, te Londen in conferentie vereenigd, verklaren dat zij het handhaven van de Deensche monarchie in haar geheel beschouwen als een van de beginselen van den algemeenen vrede; dat zij dien ten gevolge goedkeuren het besluit des Konings van Denemarken, om de eventuele troon-opvolging dermate te regelen, dat het ongeschonden voortbestaan der monarchie verzekerd blijft, sonder inbreuk te maken op de betrekking van Holstein tot den Duitschen Bond, en eindelijk dat zij overeenkomen, aan die schikkingen een nieuwen waarborg te geven, door eene formeele acte van erkenning, welke later te Londen zal worden opgesteld.

Tot toelichting dezer conventie dient men bekend te zijn met de tegenwoordige orde van erf-opvolging in Denemarken. Koning *Frederik VII*, ofschoon tweemaal gehuwd, heeft geen kinderen, zoodat de regte linie na hem als uitgestorven beschouwd kan worden. Op dat punt nu beginnen de moeijelijkheden. Eene constitutionele wet, uitgevaardigd in 1665, verklaart de kroon erfelijk, zoowel voor het vrouwelijk als mannelijk geslacht. Volgens de wet is Prins *Frederik* van Hessen, neef des Konings, door zijne moeder, zuster van den laatsten overleden Koning, de vermoedelijke troonopvolger. Maar de wet van 1665 geldt slechts voor eigentlijk Denemarken en niet voor Holstein, dat, volgens zijn eigen regt, als Duitsche bezitting, de vrouwen niet tot de erf-opvolging toelaat. Eene scheiding van Holstein en Denemarken zou dus het eerste gevolg zijn van de troonsbestijging door den Prins *Frederik* van Hessen. Moeijelijkheden van gelijken aard zijn omtrent Sleeswijk opgeworpen, maar deze zijn nimmer tot die ontwistbare klaarheid gekomen, welke het regt van Holstein kenmerkt. In elk geval zou de orde van elf-opvolging, zoo als die thans geregeld is, als eerste gevolg een toestand met zich voeren, die welligt op den geheelen ondergang der Deensche monarchie konde uitloopen.

De Koning van Denemarken en de groote mogendheden zijn daarom overeengekomen deze groote kwestie bij voorbaat te regelen, en wel zoodanig, dat de Deensche monarchie in haar geheel in stand blijve, zonder dat het verband tusschen Holstein en den Duitschen Bond verbroken worde. Dien ten gevolge heeft men reeds van den Prins van Hessen en den Hertog van Augustenburg een afstand hunner regten verkregen, zoodat de geheele monarchie zou kunnen overgaan in handen des Hertogs van Oldenburg. Het is waarschijnlijk dat de definitive regeling op die wijze zal plaats hebben.

AAN DE KIEZERS
van het Hoofdkiesdistrict HEERENVEEN

wordt bekend gemaakt, dat in eene vergadering van Kiezers uit de verschillende Grietenijen van genoemd District, gehouden den 22 Augustus jl., in *het Oranjewoud*, tot Kandidaten voor de Provinciale Staten zijn aangenomen de navolgende Heeren:

Mr. H. VAN HELOMA Sr., te Heerenveen.
H. MANGER CATS, te Dragten.
Jhr. W. H. LIJCKLAMA à NIJEHOLT, te Oldeboorn.
Mr. J. BIERUMA OOSTING, te Wolvega.
W. A. EVERTSZ, te Oldeboorn.
Mr. P. BRANTSMA, te Heerenveen.
Mr. T. ANDRINGA VAN HIJLCKAMA, te Oldeberkoop.
Mr. L. R. SALVERDA, te Beetsterzwaag.
Mr. S. VAN TEIJENS, te Beetsterzwaag.
Jhr. J. A. LIJCKLAMA à NIJEHOLT, te Beetsterzwaag.

Aan de **KIEZERS** van het District *DOKKUM*, waartoe behooren de gemeenten: *Dokkum*, *Ferwerderadeel*, *Westdongeradeel*, *Oostdongeradeel*, *Dantumadeel*, *Kollumerland en Nieuw-Kruisland*, *Achtkarspelen*, *Ameland* en *Schiermonnikoog*.

Het Bestuur der Kiezers-vereeniging van het bovengenoemde district, brengt ter kennis van de Kiezers, dat door de afgevaardigden uit de onder-districten in de op den 20 dezer gehoudene vergadering, tot Candidaten voor het lidmaatschap der *Provinciale Staten* zijn aangenomen, de Heeren:

DOUWE MENNES MELLEMA, te Oostrum.
RIENK JANS VAN DER LEIJ, te Hallum.
TJEERD JANS SIJBENGA, te Nijkerk.
FRANS DE BOER, te Holwerd.
Mr. JAN VAN DER VEEN, te Leeuwarden.
BROER PIETERS PLANTINGA, te Damwoude.
JAN ALBARDA, te Marrum.
J. HEUVELDOP, te Leeuwarden.
Mr. JOANNIS JACOBUS BOLMAN, te Kollum.
ANNE POSTHUMA, te Dokkum.

De Kiezers worden uitgenoodigd zich bij deze keuze, die op den uitslag der voorloopig gehoudene stemmingen gegrond is, aan te sluiten, en alzoo te toonen, dat het hun ernst is, om door eendragtige zamenwerking, de belangen van dit gewest naar vermogen te ondersteunen.

Het Bestuur herinnert de Kiezers, dat de stembilletten, om van waarde te zijn *niet* mogen geteekend worden, en acht het onnoodig hier iets tot opmerking bij te voegen, daar het vertrouwt, dat de Kiezers van het gewigt der stemming doordrongen zijn, zich zullen beijveren, om van hun regt gebruik te maken en de op hun rustende burgerpligt tot het uitbrengen hunner stem in deze verkiezing, zullen vervullen.

Dokkum,
den 23 Augustus 1850.

Het Bestuur voornoemd,
J. H. WARREN.
B. B. DE BOER.
H. B. KLAASESZ.

Door de vereenigingen te *Sneek*, *Dragten* en *Gorredijk*, en door de Kiezers-vergadering te *Joure* zijn tot Candidaten voor het Lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, voor het *district* SNEEK gesteld, de Heeren:

Mr. A. F. JONGSTRA, te Heerenveen en
Mr. H. U. HUGUENIN, te Sneek.

Aan de **KIESGEREGTIGDEN** in de grietenij *MENALDUMADEEL* wordt bekend gemaakt, dat er eene Vergadering zal zijn bij *J. K. Jongedijk*, te Menaldum, op *heden* Dingsdag den 27 Augustus, 's namiddags ten vier ure, ten einde CANDIDATEN voor te stellen voor de Provinciale Staten.

VERGADERING
van de vereeniging van Friesche Geneeskundigen,

op DONDERDAG den 29 Augustus 1850, des namiddags ten 5 ure, in de stad Sneek, ten huize van de Wed. *Vogelsang*, in het Logement de Zon, buiten de voormalige Noorderpoort.

*** Getrouwd:
Leeuwarden,
den 21 Augustus 1850.
Eenige kennisgeving.

J. PETERS, en
T. VAN DER VEER.

*** Getrouwd:
Workum,
den 21 Augustus 1850.
Eenige kennisgeving.

T. HIEMSTRA, en
F. POTMA.

*** Getrouwd:
Sneek,
den [illegible] Augustus 1850.

S. K. VAN DER MEULEN, en
T. W. VAN DER HOEK.

[illegible] *deze tot algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.*

RAUWERD, den 17 Augustus 1850. Heden beviel van eene DOCHTER ELBRIG GORTER, geliefde Echtgenoote van C. H. BÖDEKER.

*** Mijne geliefde Echtgenoot, WILHELMINA PETRONELLA KROUS, beviel heden van eene welgeschapene DOCHTER.

Sneek,
den 21 Augustus 1850.

J. O. C. VAN WESEL.
Med. Dr. en Vroedm.

*** Heden beviel van een' ZOON, M. D. P. ZIJLSTRA, Echtgenoot van
Franeker, den 21 Augustus 1850. Mr. C. WIJBENGA.

*** Heden beviel van een welgeschapen ZOON A. J. MULDER, geliefde Echtgenoote van
Oldeberkoop, den 22 Augustus 1850. D. H. JAGER, *Logementh.*
Eenige kennisgeving.

*** Heden werden wij verblijd door de geboorte van eene welgeschapene DOCHTER.

Idaard,
den 22 Augustus 1850.

H. E. DE HAAN.
F. F. KUPERUS.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eenen ZOON, ANNA LEWINA FONTEIN, Echtgenoote van
Harlingen, den 23 Augustus 1850. HENDK. FONTEIN.

*** Mijne geliefde Echtgenoot C. E. MEES, beviel heden van een welgeschapen ZOON. A. FOCKEMA.
Hiaure, bij Dockum, den 23 Augustus 1850.

*** Mijne geliefde Echtgenoot IJFKE JAARSMA, beviel heden van eene welgeschapene DOCHTER.
Koudum, den 24 Augustus 1850. J. RUARDI.

LANGWEER, den 24 Augustus 1850. Bevallen van eene DOCHTER D. BOKMA DE BOER — KLAASESZ.

*** Van een ZOON beviel heden A. M. WOLTHERS, Echtgenoot van
Hallum, den 24 Augustus 1850. S. J. RUTGERS, *Th. Dr. en Pred.*

*** Mijne geliefde Echtgenoot H. F. BODENHAUSEN, werd op den 15 dezer, in haar 34ste levensjaar, van mij en onze drie nog jeugdige kinderen weggenomen. Het geloof waarmede zij leed en stierf, schenke mij ook troost en en kracht onder mijn lijden.

HERMAN V. D. WAL, *te Lekkum.*

*** Heden overleed na eene ziekte van eenige weinige weken, tot onze en alle harer Kinderen en Betrekkingen bittere droefheid, onze hartelijk geliefde Moeder, Mejufvrouw IKE GARRELS GROENEVELD, Wed. den Heer T. B. HARDERS, in den ouderdom van bijna 79 jaren.

Dantumawoude,
den 17 Augustus 1850.
Eenige kennisgeving.

Uit aller naam,
J. A. VIëTOR, *Predikant.*
E. HARDERS.

*** Heden overleed onze geliefde Moeder TRIJNTJE TEN CATE, Wed. J. H. FENNEMA, in den ouderdom van bijna 70 jaren.

Sneek,
den 18 Augustus 1850.
Eenige kennisgeving.

J. TEN CATE FENNEMA.
E. TEN CATE.
H. FENNEMA.

*** Heden overleed ons jongste Kindje, naauwelijks 7 weken oud.

Leeuwarden,
den 19 Augustus 1850.

N. OTTEMA.
T. HOEKSTRA.

*** Heden avond overleed na een langzaam verval van krachten, onze geachte Vader en Behuwdvader de Heer GERHARDUS WIEBES POSTHUMA, oud Notaris en Wethouder alhier, in den ouderdom van ruim 76 jaren.

Dockum,
den 24 Augustus 1850.

J. F. POSTHUMA.
F. POSTHUMA — VAN DER SCHAAFF.
A. POSTHUMA.
G. POSTHUMA.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 20 tot en met den 26 Augustus 1850 aangegeven: 14 Geboren. 8 Overleden. Gehuwd 4 paren.

STAAT van de MIDDELPRIJZEN der *Granen* en andere *Objecten* welke gedurende de eerste helft der maand Augustus 1850, ter Markt der stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt:

Tarwe,..	Witte....	ƒ 6.75	de Mudde.	Boter,............		ƒ 0.70	het pond.
	Roode..	» 0.00	» »	Vleesch,	Koe......	» 0.40	» »
Rogge,..	....	» 4.80	» »		Kalfs....	» 0.00	» »
Gerst,...	Vroege...	» 0.00	» »		Schapen .	» 0.35	» »
	Late.....	» 3.15	» »	Varkens-vleesch,	Versch...	» 0,42	» »
Boekweit,.........		» 4.80	» »		Gerookt..	» 0.55	» »
Haver,............		» 2.55	» »	Aardappelen,	Vroege...	» 1.20	de Mudde.
Witte Boonen,.....		» 0.00	» »		Late.....	» 0.00	» »
Erwten,..	Witte....	» 0.00	» »	Zaad,...	Kool....	» 9.60	» »
	Groene..	» 0.00	» »		Raap....	» 0.00	» »
	Graauwe.	» 0.00	» »		Lijn.....	» 8.00	» »

Accordeert met het Register der Middelprijzen.

Leeuwarden,
den 16 Augustus 1850.

De Burgemeester,
VAN BOELENS.

Opgave der Prijs en Aanvoer van *BOTER* en *KAAS*, den 23 Augustus 1850, aan de Stadswaag te Leeuwarden:

PRIJS.	AANVOER.
BOTER ƒ 31,50.	1174/4 245/8 74/16 vaten.
KAAS ƒ 13,50 à ƒ 18,50.	9774 Ned. ℔.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 24 Augustus 1850.

NEDERLAND.					
Werk. Schuld	2½	pCt.	57 3/16		
Dito dito ..	3	»	68 9/16	68⅝	68 9/16
Dito dito ...	4	»	88⅛	88¼	88¼
Amort.-Synd.	3½	»	88¾	89	89
Handel-Maats.	4½	»	172		
FRANKRIJK.					
Certific.......	3	pCt.	54 15/16		
RUSLAND.					
Ob. bij *H.* 1798/1816	5	pCt.	105⅜		
dito dito 1828/1829	5	»	105	105⅛	105⅛
Dito bij dito..	4	»	88⅞		
Dito bij *Stiegl.*	4	»	88⅛		
SPANJE.					
Leen. *Ard.* v. 85 £	5	pCt.	12 7/16	12¼	12 9/16
» » v. 510 £	5	»	12 11/16	12¾	12⅝
» onb. Stukk.	5	»	12⅜	12 7/16	
»	3	»	33¼	33⅜	33¼
» Binnenl. à 6/m	3	»	33¼	33 5/16	33 5/16
Ardoin Coupon.. ..		»	8⅜	8 7/16	

OOSTENRIJK.					
Metaliek	5	pCt.			
» (nieuwe)	5	»	83⅝		
» »	2½	»	42⅜		
PORTUGAL.					
Te Londen 5 (nu 4)		pCt.	37 5/16		
»	4	»	36⅜	36 11/16	36⅝
AMERIKA.					
Bank-Actien V. Staten					
Brazilie 1824...	5	pCt.	91⅛		
» £ 200	5	»			
Peru.........	4½	»			
Venezuela............					
Grenada............					
Mexico.............			28⅜	28 11/16	
Ecuador					

Bij onbeduidende affaires waren heden de koersen over het algemeen onveranderd.

Zondag den 25 Augustus.

Heden zijn bij geringe affaire Integralen à 57⅛, Ard. à £ 510 à 12 11/16, en Binnenl. 3 pCts. à 33¼, 5/16 verhandeld.

Prijzen der Buitenlandsche Coupons en Uitgelote Obligatien.

Metaliek.	ƒ 25.95	Spaansche Piast.	ƒ 00.00
Napelsche	» 25.00	Hamb. Russ.	» 37.12½
Div. Engelsche in £. . . .	» 11.95	Russen in Zilv. R.	» 37.62½
Engelsche Russen	» 11.97½	Poolsche in fl.	» 27.87½
Fransche	» 56.50	Coup. Port. 1 Januarij 1848	
Belgische	» 56.50	per £ 2. . . .	» 00.00
Pruisische	» 24.87½	» » Binn. n. 12. . .	» 00.00

Grietman en Assessoren van Barradeel, convoceren, ten versoeke der Kerkvoogden, de Hervormde Floreenpligtigen van:

Wijnaldum, op Maandag den 2 September e. k., des voormiddags ten elf ure.
Tzummarum, op Donderdag den 5 daaraanvolgende, des voormiddags ten elf ure.
Pietersbierum, op Zaturdag den 7 daaraanvolgende, des namiddags ten vier ure.
Oosterbierum, op Maandag den 9 daaraanvolgende, des voormiddags ten elf ure.
Minnertsga, op Donderdag den 12 daaraanvolgende, des voormiddags ten elf ure.
Allen respectivelijk in de Kerken der Hervormden dier dorpen.

Die van *Tzummarum*, om te bepalen of het pensioen aan den voormaligen Koster en Voorlezer *K. de Zee*, over het loopende jaar 1850 ook weder zal worden verstrekt; — te besluiten op een verzoek van den Ondermeester *M. Koldijk*, om eene toelage uit de Kerkebeurs tot zijn tractement; en om vast te stellen de Kerkelijke begrooting voor 1850.

Die van *Pietersbierum*, om te besluiten over het doen amoveeren of herstellen van de Schuur der Kerkelanderijen.

Die van *Oosterbierum*, tot het verstrekken van eene toelage uit de Kerkvoogdijbeurs aan de algemeene armenadministratie van dit dorp over 1851.

Die van *Minnertsga*, tot het beramen, indien noodig, van een ontwerp van omslag over de Floreenen van dien dorpe, voor het jaar 1851.

En eindelijk allen respectivelijk tot opneming en sluiting der Kerkerekening van 1849; om te delibereren en te besluiten op voorstellen als wijders nog zouden mogen worden gedaan, en, met uitzondering van die van *Tzummarum*, vast te stellen de kerkelijke begrooting voor 1851.

Sexbierum, den 19 Augustus 1850.

Grietman en Assessoren voornoemd,
H. B. van der HAER.
Ter ordonnantie van deselven,
E. J. ALTA.

De KERKVOOGDEN *van de Hervormde Gemeente te Arum*, presenteren bij geslotene briefjes, voor den tijd van zes aaneenvolgende jaren, in te gaan St. Petri en 12 Mei 1851, te verhuren:

Eene ZATHE en LANDEN, gelegen bij de Buren te Arum, groot volgens kadastrale meting 28 bunder 54 roede, zoo Bouw- als Weiland; thans in gebruik bij *Ane Jans Anema.*

De Condities dezer verhuring liggen voor de gegadigden ter visie bij *W. Meijer*, in het Logement de Gouden Leeuw te Arum, en zullen de briefjes vóór den 1 September e. k. moeten worden ingeleverd bij den administrerenden Kerkvoogd aldaar.

Maatschappij van Levensverzekering,

onder de zinspreuk: DUURZAAM en ZEKER,

gevestigd te LEEUWARDEN.

De Deelname in deze Maatschappij staat bij voortduring open ten kantore der Maatschappij te Leeuwarden, Droevendal Wijk B, no. 186, en verder bij HH. *Agenten*, in vroegere Advertentie opgegeven. — Dezelve verdient de aandacht van alle degene, die door tijdige voorzorg, in het lot van geliefde betrekkingen wenschen te voorzien, welke zij bij hun overlijden anderzins onverzorgd of slechts matig verzorgd, zouden achterlaten, en zoo kunnen jaargelden worden verzekerd door *mannen* aan hunne *vrouwen* en door *vrouwen* aan hunne *mannen*; door *ouders* aan hunne *kinderen* en door *kinderen* aan hunne *ouders*; door *broeders* aan hunne *zusters* en door *zusters* aan hunne *broeders*; door *meesters* en *meesteressen* aan hunne *bedienden*, en verder door alle *anderen* aan *degene*, wier toekomstige middelen van bestaan gevaar zouden kunnen loopen. Het genot van dat jaargeld is zeker, want de waarde daarvan, IN KAPITAAL BEREKEND, is voorhanden, en in de plaats van het *jaargeld* kan ook *uitkeering in kapitaal* worden verkregen. Bestuurders stellen voldoende borgtogt.

VOORBEELDEN VAN VERZEKERING:

1°. Een Man van 35 jaren verzekert aan zijne vrouw, die 5 jaren ouder is, een jaargeld van *f* 100. Betaalt voor *inlage f* 33,30, en vervolgens eene *jaarlijksche Contributie* van *f* 22,93, of wel *in eens af* de som van *f* 333.

2°. Eene vrouw van 35 jaren verzekert aan haren man die 5 jaren ouder is, een jaargeld van *f* 100. Betaalt voor *inlage f* 22,97 en vervolgens eene *jaarlijksche Contributie* van *f* 15,90, of wel *in eens af* de som van *f* 229.70.

Zoodra door het overlijden des deelnemers het jaargeld een' aanvang neemt, houdt de Contributie op.

De Notaris A. A. LAND, te Franeker, zal, op Donderdag den 29 Augustus 1850, des namiddags ten twee ure en volgende dagen, ten huize van den Societeithouder *J. de Jager*, te Franeker, tegen gereede betaling, in het openbaar verkoopen:

Eene groote en nette verzameling BOEKEN, uitmakende de Bibliotheek van den WelEerw. Zeer Gel. Heer *L. van Loon*, vroeger predikant te Welsrijp, meest Godgeleerde ook eenige Geschied-, Aardrijks-, Taal-, Dicht- en Letterkundige Werken.

De CATALOGUS te bekomen bij den Notaris en den Boekverkooper IJPMA te Franeker, à 10 Cts.

VERKOOPING TE *WORKUM*. — De Notaris E. T. KUIPER, te Bolsward, zal, ten verzoeke van den Heer I. J. VERWER, Candidaat Notaris te Makkum c. s., op autorisatie van de Arrondissements-Regtbank te Sneek, finaal presenteren te verkoopen:

Eene kapitale, degelijk onderhoudene en zeer hechte HUIZING, get. wijk A, no. 91, met ERVE, twee BLEEKVELDEN en vruchtbaren TUIN c. a., aan de oostkant van de Wijmerts in de nabijheid van de Markt te Workum; laatst door wijlen de Wed. *Sjerp Rinkes Hiemstra* bewoond geweest; 14 dagen na de toewijzing vrij te aanvaarden; waarop geboden is *f* 676.

Wie gading maken komen op Vrijdag den 30 Augustus 1850, des namiddags om 3 ure, ten koffijhuize van *S. Nauta*, te Workum.

De Notaris GOSLINGS, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdagen den 4 en 18 September 1850, telkens des avonds ten 7 ure, bij *de Boer*, in de Oijevaar, provisioneel en finaal in het openbaar verkoopen:

De geregte HELFT in het TREKVEERSCHIP, met de geregtigheid van het VEER en verdere annexen, varende in de beurt van *Harlingen* op *Leeuwarden* en terug; thans als huurders in gebruik bij *Hendrik Beidschat* en *Namle van der Woude*; te aanvaarden den 20 October 1850.

Te huur of uit de hand te koop:

Een, in volle werking zijnde, kapitale, nieuw gestichte ROGGE- en WEITMOLEN, met 3 paar maalsteenen, *de Bazuin* genaamd, op steenen voet, in elk opzigt en bijzonder voor vrije windvang zeer gunstig staande en gelegen onder het behoor van Huizum, onmiddelijk nabij Leeuwarden, hebbende 23½ el (of 80 voet) vlugt; met het beste succes bij den eigenaar *D. J. Sluiter* zelven gebruikt wordende; in huur of koop te aanvaarden op den 12 November e. k. of 12 Mei 1851.

Gegadigden vervoegen zich ter bekoming van informatie en narigt, ten Kantore van den Notaris G. BAKKER, in de Schrans onder Huizum, in persoon of met portvrije brieven.

Eene Zathe en Landen onder Nes te huur voor 5 jaren,

bij geslotene briefjes. Deze Zathe en Landen, groot ruim 47 bunder BOUW- en GREIDLAND, in huur bij *Johs. Piers de Groot*, is te bevragen ten Kantore van den Notaris POSTHUMA, te Dockum, alwaar de Condities ter lezing liggen en de briefjes franco moeten worden ingeleverd uiterlijk den 20 September 1850.

NIEUWE PLANKEN.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal, op Vrijdag den 30 Augustus 1850, des voormiddags 10 uur, ten huize van *R. J. Niemandal*, Kastelein buiten de voormalige Vrouwenpoort aldaar, verkoopen: Eene belangrijke partij van ongeveer 1600 NIEUWE PLANKEN, van differente lengte, breedte en dikte, zoo als dezelve aldaar reeds ter bezigtiging zijn liggende.

Zes duizend dubbele schoven VLAS, kunnen, ook bij kleinere partijen, geleverd worden te Surhuisterveen. Monsters van minstens 4 schoven, met bijbepaling der prijzen in te senden vóór den 15 October e. k., bij T. J. van der Laan, Bakker aldaar.

Uit de hand te koop:

[illegible] in 1844 uitgehaalde, swaar betimmerde ongewegerde PRAAM, met platte luiken, groot 19 Ton, met deszelfs geheelen Inventaris. Te bevragen bij [illegible] de JAGER, Zeilmaker te Sneek.

Nieuwe en gebruikte RIJTUIGEN TE KOOP, waaronder twee KAPCHAISEN, een zoo goed als nieuw, en twee kromme CHAISEN, bij

J. A. ZANDSTRA,
bij de Posthoorn te Leeuwarden.

De Ondergeteekende berigt door deze aan het geëerd Publiek, dat hij zijne affaire als SMID en alles wat in dat vak vereischt wordt, thans uitoefent in de Galileër Kerkstraat, wijk letter B, no. 190*a*. Hij tracht het [illegible] de soliditeit wegens zijne werkzaamheden als andersins te vermelden, [illegible] reeds vroeger eene reeks van vijf en twintig jaren dieselfde affaire te [illegible] de heeft uitgeoefend, en houdt zich verder in een ieders gunst gerecommandeerd.

Leeuwarden, den 13 Augustus 1850. G. J. BEERS.

ABSINTHE SUISSE,
Extrait d'absinthe perfectionnée.

Deze zuivere planten extract is eene hoogstaangename LIKEUR, en der gezondheid zeer bevorderlijk; terwijl zij de volgende eigenschappen in zich vereenigt, als: verwarmende, windbrekende, hoofd-, hart- en maagversterkende, waterafdrijvende; ook tegen aamborstigheid, rhumatieke pijnen enz. zeer nuttig, geeft overigens een frisschen adem en zuiveren mond, en wordt in *heele en halve* fleschen afgeleverd à *f* 2,50 en *f* 1.25, ook in fleschjes van 30 Cents, door J. C. H. van HARINXMA,

Apotheker te Leeuwarden.

EEN BEEN

MET VIJFTIEN OPEN WONDEN DOOR DE ZALF EN PILLEN VAN *HOLLOWAY* GENEZEN.

Uittreksel uit eenen brief van mejufvrouw *Sakra Eastment*, te Haselburg bij Crewkerne, gedagteekend 16 Januarij 1850 aan den professor *Holloway*. Mijnheer, omtrent zes jaren geleden vertoonden zich aan mijn linker been, kenteekenen van Koningszeer, en eenigen tijd daarna kreeg ik 15 open wonden in den omtrek van den enkel. Vier maanden lang was ik in het hospitaal te Cheltenham, alwaar men mijn been voor ongeneesbaar verklaarde, van daar kwam ik in het hospitaal van Kings Collegie, ook daar slaagde men niet, en ik was genoodzaakt als eene kreupele naar huis terug te keeren. In dien toestand begon ik uwe Zalf en Pillen te gebruiken, door dewelke mijn been thans volmaakt genezen is.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* 23,50.
POTJES ZALF van - 0,90, - 2,10, - 3.30, - 6,15, - 15,90, - 23,90.

Zijn op *franco aanvrage, à contant*, te bekomen aan het Hoofddepôt, bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. van HARINXMA, te Leeuwarden; M. GAARBEEK, te Groningen; H. A. P. van GORCUM, te Assen; alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

LEES HIER.

Er is heden een berigt van Berlijn ontvangen dat het verblijf van den Heer CAHEN alhier niet langer mag duren dan tot aanstaanden Donderdag avond ten zes ure.

Al de voorhanden zijnde Goederen zijn zoo gering gesteld, dat ieder burger daarvan profeteren kan, en tot gemak van het zeer geachte Publiek is op ieder stuk de prijs duidelijk in cijfers te zien. Wanneer men van deze nooit wederkomende gelegenheid gebruik wil maken moet men zich haasten.

T. CAHEN,
uitgepakt bij den Heer WITTEVEEN, in het Wapen van Friesland te Leeuwarden.

NB. Heden morgen is eene groote partij PALITOTS en JASSEN ontvangen, welke naar den laatsten smaak bewerkt en van goede qualiteit zijn.

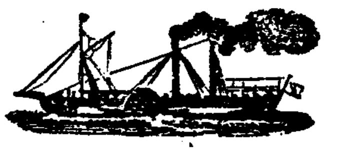

Berigt aan het reizend Publiek,

dat de ZONDAGSVAART met de STOOMBOOT *Willem II*, van *AMSTERDAM* naar *LEMMER*, (v.v. en terug), *na* den eersten September e. k. tot nadere kennisgeving ZAL WORDEN GESTAAKT.

Harddraverij te Langweer.

Met vereischte permissie gedenkt de Kastelein J. S. van SOLKEMA, op Donderdag den 29 Augustus 1850, des namiddags precies ten 2 ure, te laten Verharddraven: *Een fraai CHAISTUIG*, door Paarden die geen Prijs hebben gewonnen en tot genoegen der Keurmeesters zijn. De aangifte zal vroegtijdig moeten geschieden.

Met goedkeuring van den Edel Achtbaren Heer Burgemeester der Gemeente Grijpskerk, gedenkt J. de BOER Az., te Grijpskerk, op Vrijdag aanstaande, (zijnde de tweede Kermisdag) door driejarige Paarden een PRIJS te laten Verharddraven. De PRIJS zal op de Kermisdagen voor een ieder te bezigtigen zijn. Aangifte des namiddags ten 2 ure, rijding ten 3 ure.

Harddraverij en Ringrijden te Wommels.

Met consent van het Edel Achtbaar Bestuur der grietenij Hennaarderadeel, gedenkt de Kastelein ATE STRUIKSMA met eenige Liefhebbers aldaar, op Maandag den 2 September e. k., door driejarige Paarden te laten Verharddraven, welke allen zullen worden toegelaten, mits tot genoegen der Keurmeesters zijnde: *Een brillant ZILVEREN AANSTEKERS-KOMFOOR.* Aangifte der Paarden bij gemelden Kastelein, 's voormiddags van elf tot één ure, alsdan keuring en loting; zullende de Draverij precies ten twee ure een aanvang nemen, en

Het Ringrijden op Woensdag den 4 September. Aangifte ter zelfde plaatse, des namiddags van één tot twee ure, daarna loting en alsdan dadelijk aanvang nemende, om *twee fraaije bewerkte stukken ZILVER.*

De HARDDRAVERIJ met PAARD en BEUGELCHAIS te Bolsward, bepaald op 28 Augustus 1850, is uithoofde van onbruikbaarheid der Baan tot NADERE AANKONDIGING UITGESTELD.

*** Een nieuw Werk van Ds. C. E. van KOETSVELD,

verschijnt heden bij S. E. van NOOTEN, te *Schoonhoven*, van de pers, onder den titel van

GODSDIENSTIGE en ZEDELIJKE NOVELLEN,

TWEEDE VERZAMELING.

320 blads., met een keurig Vignet in staal. Prijs *f* 3,25.

NB. Van de *Tweede Druk* der *Eerste Verzameling* zijn mede nog Exemplaren te bekomen, à *f* 3,25.

Bij denzelfden is mede op heden uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

DE TWEEDE HERZIENE EN VERMEERDERDE DRUK,

VAN DE

SCHEIKUNDE

van het onbewerktuigde en bewerktuigde Rijk
bevattelijk voorgesteld
en met eenvoudige proeven opgehelderd.
Naar het Hoogd. van Dr. J. A. STÖCKHARDT
DOOR
J. W. GUNNING.
Met eene voorrede van Prof. G. J. MULDER.

1ste tot 3de aflev. Prijs bij Inteekening *f* 2,10.

In zes aflev. is het werk in dit jaar compleet. De 4de aflev. is [illegible] *De inteekeningsprijs* van het compl. werk is *f* 4,20; buiten Inteekening *f* 4,50.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.